

Kirsten Justesens tale ved afsløringen af Monument for Grevinde Danner

Taler

Kirsten Justesen
Kunstner bag monumentet

Dato

25. november 2024

Sted

Danners Stadsstue, Nansensgade
1

Omstændigheder

Monumentet, som er skabt af kunstneren Kirsten Justesen, hylder grevinde Danners liv og gerninger og sætter fokus på hendes betydning for nutiden. Grevinde Danner blev født uden for ægteskabet af en vaskekone, blev balletdanserinde på Det Kongelige Teater og blev Danmarks første modehandlerske. Hun blev gift til Frederik den 7.s venstre hånd og brugte sin formue på at hjælpe udsatte kvinder og børn. Monumentet blev afsløret på FN's internationale dag for afskaffelse af vold mod kvinder den 25. november, og placeres på hjørnet af Vester Søgade og Gyldenløvesgade i København. *Kilde: Danner.*

1 ET MONUMENT FOR GREVINDE DANNER

... og med Broholmer.

Tak for den modellering, Jacob Alrø.

5

Nu står monumentet, hvor det skal, her ovre på hjørnet. Stort nok til at kunne ses fra Dronning Louises Bro og samtidig være nærværende i det trafikerede kryds med biler, cyklister og forbipasserende. Skulpturen overkommer Vester Søhus til den ene side og får lige rygstød af røde tegltag på den modsatte side af Sankt Jørgens Sø. Søen kan ses som et slæb, når bladene er faldet helt af træerne, og den fredede søkant kommer til syne. Det er vild natur siger kommunen. Stedets gartner har øje for, hvad der kan ske til sommer, når bladene springer ud – igen.

15 Skulpturen er IKKE et portræt af grevinde Danner i datidens krinoline. Og har – efter jeg har set Bissens marmorportræt af Danner på Jægerspris – slet ikke et ansigt med dobbelthage og kartoffeltud. Det er et monument for grevinde Danner med nedslag i hendes historiske kvindeliv, og hvad der fulgte siden for et dansk kvindeliv.

20

Monumentet har form af en kvindekrop med et sokkel-skørt. Det gør skulpturen langbenet som en barbiedukke, men en tidslinje fikserer den menneskelige proportion.

25 Jeg tog mit skulpturelle udgangspunkt i Venus fra Milo, der er skabt 100 år før
vor tidsregning. Det er en af de bedst kendte skulpturer fra antikkens
Grækenland. Den blev fundet i 1820 af den franske ambassadør til Det
Osmanniske Rige. Et sted i verden, grevinden var glad for.
Venus fra Milo findes nu på Louvre, og der er lavet mange kopier til andre
30 museer og souvenirshops siden. Så skulpturen kan fås i alle størrelser,
udformninger, farver og materialer – tjek selv på google.

Monumentets figurkrop vender sin front parallelt med søerne. Jeg har
spejlvendt kropsstillingen, så figurens ansigt vender mod Dannerhuset.
35 Skulpturkroppen har ikke beklædning, men den er heller ikke nøgen. Man ser
kun billedhuggerens efterladte spor af arbejdet med den klassiske form. Venus
fra Milo er uden arme og hænder – de er gået tabt – så gestikken kender vi ikke.
Det var således en stor dag sammen med Danners daværende direktør og
politiske rådgiver, da armene kom på plads på skitsen til monumentet for 5 år
40 siden.

Den venstre hånd ligger på brystet og viser taknemmelighed over: ja, fri
fortolkning. I højre hånd hænger et dokument. Det dokumenterer 3 ting:
Grevinde Danners testamente til de to Frederik 7. stiftelser, som hun lod
45 oprette; Et børnehjem for unge hjælpeløse og forladte piger af almuen på
Jægerspris og det andet – dette hus – for fattige fruentimmer af arbejderklassen
til fribolig. Og for det tredje Grundloven. Den, som Danner og Carl Berling,
der var kongens sekretær, sørgede for, blev skrevet under den 5. juni 1849. 5. juni
er også fødselsdagen for Berlings og Danners søn, der blev bortadopteret, før
50 Danner blev gift til kongens venstre hånd, året efter grundloven blev
underskrevet.

Også jeg tænker, at den moderløse Frederik 7. fik sig en livlig mor ved den
lejlighed.
55 Siden grevindens død er der skrevet og udgivet mange bøger om hende. Bøgerne
afspejler allesammen ganske fornøjeligt det danske samfunds blik på Danner 10
år for 10 år frem til i dag.

En af de seneste er skrevet af Lis Holm Olesen, der var børnehjemsbarn i første
60 del af 1900-tallet. Et af citaterne på sokkel-skørtet er hendes: HUN GAV OS
ET HJEM, DA DER IKKE VAR ANDRE DER VILLE HAVE OS.

En anden god kilde til mit arbejde er den tidligere museumsinspektør på
65 Jægerspris Slot, Bente Jønsson, som en dag sagde: ”Jeg har jo gået i Louises stuer
i 23 år.” Under arbejdet kom vi på fornavn med grevinden.

Mit eget nærmere kendskab til Danner går 30 år tilbage, da jeg var scenograf på
Maria Hellebergs monolog Svanekød. Opført på Grønnegårdsteatret med
70 Lisbeth Dahl i krinoline og med et opdateret bud på grevindens refleksioner.

Jeg er i mellemtiden blevet 80 år, og det er med en vis ømhed jeg har kikket
tilbage i historierne. Jeg har kendt mine egne bedstemødre. De er begge født i
den sidste del af 1800-tallet og stammer fra meget forskellige kredse og steder i
75 Danmark.

Min ene bedstemor havde et ønske om at score vand fra Jordanfloden til
børnebørns dåb. På Jægerspris museet har grevinden efterladt 3 flasker med
vand fra Jordanfloden. Dem var der desværre ikke plads til i sidste runde på
80 sokkel-skørtet, men det faldt mig derfor temmelig naturligt, at de udvalgte
nedslag i Danners liv også repræsenterer en fælles kvindelig erfaringsverden. En
Askepot-fortælling?

Sokkelskørtets udvalgte attributter/genstande forholder sig til tidslinjen og
85 refererer til Danners livsfaser, som jeg har noteret dem – indhold, form, teknik
og plads. Genstandene er modellerede, 3D skannede og printet, eller de kan være
ready-mades. Mange husmødre vil tage en dyb indånding over sokkelskørtets
afslutning.

90 Der er Danner-citater. Både af og om hende.

Fra tidslinjen kan jeg nævne Frederik 7. død i 1863. Jeg har sprunget 1864, vores
danske traumeår, over, og i stedet noteret oprettelsen af børnehjemmet, mens
grevinden tog flugten til mellemøstlige lande for at dø i Italien.

95

Og så fik danske kvinder stemmeret.

Og FN formulerede globale menneskerettigheder.

For os krigsdøtre blev det Rødstømpe-tid.

Det sidste er altså mere end et halvt århundrede siden nu.

100 2. bølge af kvindebevægelsen spredte sig som ringe i vandet, og et 10 år efter
dukkede Grevindens Døtre op. I har lige hørt historien.

Og nu er vi her i en institution for voldsramte kvinder.

105 Vores Dronning gør Danner og os den ære at afsløre monumentet for grevinde
Danner her i 150 året for hendes død. Monumentet står klar, pakket ind med en
sløjfe ovre på hjørnet. Og jeg vil gemme mine sidste replikker om monumentet
til klædet falder her på FN's internationale kalender-dag til afskaffelse af vold
mod kvinder, den 25. november.

110

Jeg giver hermed ordet videre til Københavns borgmester for Teknik- og
Miljøudvalget, Line Barfod, der på byens vegne overtager ansvaret for det
monument i det offentlige rum, som i 2021 blev indstillet til
Borgerrepræsentationen af Rådet for Visuel Kunst – og vedtaget.

115 Værsgo – det er nu jeres – det står derude.

Tak for det hele og for den herlige opgave, der landede i mine hænder.

Kilde

120 Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

125 Indvielsestale

Relateret

H.M. Dronning Marys tale ved afsløringen af Monument for Grevinde Danner
25. november 2024

Jakob Engel-Schmidts tale ved afsløringen af Monument for Grevinde Danner
25. november 2024

130 Kirsten Justesens indledende tale ved afsløringen af Monument for Grevinde Danner
25. november 2024

Line Barfods tale ved afsløringen af Monument for Grevinde Danner
25. november 2024

Vibeke Abels tale ved afsløringen af Monument for Grevinde Danner
25. november 2024

135 Vibeke Abels tale til Kirsten Justesen ved overrækkelsen af Danners Ærespris
25. november 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kirsten-justesens-tale-ved-afsloringen-af-monument-for-grevinde-danner>

140